Sugestii, sugestii, opinii

Rusia nu renunță ușor la teritoriile ocupate

Prin Convenția semnată la 4-IV-1877, la București, între statul rus și cel român, guvernul României permite armatei ruse libera trecere iar guvernul rus «se obligă a menține și a face respectate drepturile politice ale statului român... precum și a mentine și apăra integritatea actuală a României». În pofida acestui angajament asumat Rusia va încălca înțelegerea și va realipi sudul Basarabiei. Diplomatul rus Nelidov, referindu-se la această nerespectare a înțelegerii scria: «Obligația de a respecta integritatea teritoriului românesc fusese exprimată... ne călcasem angajamentul și acționasem cu reacredință. Mă străduisem zădarnic să evit tării mele această umilință».

La 16-II-1917 se încheie protocolul de predare în păstrare a tezaurului românesc Rusiei pînă la terminarea războiului. În ciuda celor mai elementare obligații legale și morale de restituire, Rusia a tergiversat decenii în șir înapoierea acestuia. În codul penal asemenea fapte se numesc «abuz de încredere», iar în relațiile dintre state reprezintă acte dezonorante și rușinoase. Există numeroase exemple de onestitate, din partea Franței, Angliei și alte state, în cazuri similare de păstrare și restituire.

La 3-III-1918 Rusia violează acordul cu aliații ei, semnînd la Brest-Litovsc înțelegerea cu puterile centrale, lăsînd descoperit frontul de est, cu toate consecințele militare și politice care rezultau de aici... Omul politic francez, Augustin Gauvain declară: «Rușii au violat angajamentul solemn al guvernului rus de a nu încheia pace decît în acord cu aliații săi... În acest caz a existat o adevărată trădare față de aliați în general și în special fată de Anglia, Franța și România».

În perioada interbelică se încheie, cu participarea Rusiei sovietice, o serie de convenții, înțelegeri și acorduri care păreau să înlăture pericolul unei agresiuni.

Ca urmare a pactului Briand-Kellog s-a semnat «protocolul cu privire la aplicarea imediată a tratatului de renunțare la război între URSS, Polonia, Letonia, Estonia, Finlanda, Turcia și Persia», care prevedea ca aceste state să-și soluționeze litigiile numai pe cale pașnică.

Potrivit acordului prin care au fost stabilite relații diplomatice între România și URSS (9-VII-1934) cele două state «își garantau reciproc plinul și întregul respect al suveranității interzicîndu-se, totodată, intrarea și tranzitul pe teritoriul lor al forțelor armate».

Cu toată preocuparea diplomaților de a conferi acordurilor cele mai complete precizări, totuși Rusia sovietică le va nesocoti pe toate, comițînd o serie de agresiuni și cotropiri de teritorii, printre care și cel al Basarabiei, de la 28 iunie 1940. Astăzi cînd granițele Rusiei au revenit la cele reale, la sute de kilometri de hotarele României, se poate aprecia în mod obiectiv, caracterul agresiv și imperialist al politicii rusești.

Constatăm din această scurtă înșiruire a faptelor istorice o repetată amînare a tratativelor, acordurilor și înțelegerilor de către statul rus, indiferent de culoarea sa politică. De asemenea, se poate semnala că în toate situațiile a existat o acțiune premeditată, gîndită chiar înainte de încheierea acordurilor. Menținerea politicii consecvente de încălcare a pactelor în domeniul timpurilor și pînă în zilele noastre, demonstrează înrădăcinarea prin tradiție la conducătorii Rusiei a unor asemenea practici.

Oamenii politici au datoria să asculte de învățămintele istoriei, de aceea ei, prin actele lor, «fac istoria». Dacă în unele activități greșelile pot fi reparate, în domeniul politic și al conducerii statelor și natiunilor «greșelile istorice» sînt ireversibile și consecințele lor le suportă poporul care în buna lui credință, le-a acordat încrederea nelimitată. Și ce poate să fie apoi mai trist decît să scrii istoria deznădejdii unui popor?

Acuma ne îngrijorează Convenția cu privire la principiile reglementării pașnice a conflictului armat din zona nistreană a Republicii Moldova, semnată de Președintele Republicii Moldova Mircea Snegur și Președintele Federației Ruse Boris Eltin. Desigură a dreptului de a-și hotărî singură soarta în cazul modificării statutului de stat al Republicii Moldova...».

După cum se presupune, autorii Convenției au avut în vedere unirea Basarabiei cu Patria-mamă — România. Adică, Moldova perde Transnistria pentru totdeauna. Transnistria, după părerea mea, se transformă într-o bază militară a forțelor ruse care în orice moment va ataca Moldova cînd va găsi ea de cuviință, sub pretextul că Moldova, chipurile încalcă drepturile rusofonilor.

În Convenție, în articolul 3 citim: Activitatea economico-administrativă este asigurată în Bender de către organele existente de autoadministrare din oraș, iar în caz de necesitate — împreună cu Comisia de control...

După părerea mea, articolul 3 trebuie exclus din Convenție. De ce la Tighina la cîrma orașului român din Moldova să rămînă foștii separatiști?.. Este arhicunoscut, în ultimii 3—4 ani, pînă la conflict și după el, cîte daune morale au adus moldovenilor din Tighina conducerea separatistă a orașului. Foarte mulți cetățeni români și-au pierdut viețile în timpul conflictului armat, mulți oameni au fost omorîți din ordinul conducerii actuale a orașului...

În prezent la Tighina, ca și pe întreg meleagul moldav din partea stîngă a Nistrului, se află detașamentele armatei ruse, numite forțe conciliatoare. Sînt, de fapt, aceleași batalioane de ocupație, care nu doresc să renunțe la coltișorul de rai numit — Moldova, sub pretext că apără «iskonno russkie zemli» — este formula obișnuită, cu care militariștii ruși manevrează pe toate teritoriile ocupate de dînșii. Pretutindeni, vasăzică, sînt «iskonno russkie zemli» și nu știm pînă cînd se va manifesta această reavoință a guvernului de la Moscova. Poate, e cazul ca Guvernul de la Chișinău să fie mai intransigent..?

Ion Sava LEU,
colaborator la ICPP.

Editor: colectivul de creație

ADRESA REDACȚIEI:
277012, Chișinău, str. Pu[illegible]tin, 22
TELEFOANELE
PENTRU INFORMAȚII
Antecamera 23-37-91, 23-[illegible]1-24

Tipografia ed[illegible]
or.
str. Vlaicu P
Com. nr. 348